

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

navrhovatelky: **R. A.**

bytem P.

proti

odpůrcům:

I. Úřad městské části Praha 12
sídlem Písková 830/25, Praha 12,

II. ANO 2011

zastoupen R. K., volebním zmocněncem,

bytem P.

III. Česká strana sociálně demokratická

zastoupen A. Ř., volební zmocněnkyní,

bytem P.

IV. OBČANÉ DVANÁCTKY, sdružení KSČM a nezávislých kandidátů

zastoupen O. S., volebním zmocněncem,

bytem P.

V. Občanská demokratická strana

zastoupen V. R., volebním zmocněncem,

bytem P.

VI. Piráti s podporou Zelených

zastoupen Ing. K. K., volebním zmocněncem,

bytem P.

VII. Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD)

zastoupen Mgr. P. B., volebním zmocněncem,

bytem P.

VIII. TOP 09

zastoupen Mgr. J. K., volebním zmocněncem,

bytem P.

IX. ZMĚNA PRO PRAHU 12

zastoupen M. M., volební zmocněnkyní,
bytem P.

v řízení o návrhu na neplatnost volby kandidátů do zastupitelstva městské části Praha 12 ve volbách konaných ve dnech 5. 10. a 6. 10. 2018,

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatelka se návrhem doručeným Městskému soudu v Praze dne 18. 10. 2018 domáhala vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva městské části Praha 12 ve dnech 5. - 6. 10. 2018 (dále jen „volby“), neboť podle jejího tvrzení se výsledky ve volebním okrsku č. 12044 (dále jen „napadený volební okrsek“) významně liší od výsledků v ostatních blízkých okrscích a vzhledem ke složení oprávněných voličů lze důvodně předpokládat, že tento výsledek je způsoben nesprávným či záměrným sečtením odevzdaných hlasů, a to na volebních kandidátkách č. 1 (dále jen „ANO 2011“) a č. 8 (dále jen „Piráti s podporou Zelených“).
2. Navrhovatelka je občankou České republiky s trvalým pobytem v městské části Praha 12 a své aktivní volební právo ve volbách vykonala ve volebním okrsku č. 12004 dle trvalého pobytu.
3. Navrhovatelka uvedla, že členové okrskové volební komise napadeného volebního okrsku, kteří jsou úředníky městské části, dlouhodobě veřejně vystupují proti volební straně ANO 2011, a proto s ohledem na výsledek voleb v napadeném okrsku existuje důvodné podezření s manipulací přednostních hlasů ve prospěch Pirátů s podporou Zelených na úkor ANO 2011.
4. Navrhovatelka opírá své tvrzení o skutečnost, že výsledek v sousedních volebních okrscích č. 12038 – 12043 je oproti napadenému volebnímu okrsku rozdílný v řádu skoro desítek procent, přičemž podotýká, že demografické složení obyvatel je ve zmíněných okrscích obdobné.
5. S ohledem na uvedené, zejména z důvodu zjevného neprovedení řádné kontroly odevzdaných hlasů v napadeném volebním okrsku, je navrhovatelka přesvědčena, že zjištění výsledků voleb v tomto okrsku neproběhlo v souladu se zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (dále jen „volební zákon“).
6. Soud zaslal návrh k vyjádření Úřadu městské části Praha 12 jako příslušnému orgánu podle § 6 volebního zákona a dále kandidujícím volebním stranám, resp. jejím zmocněncům dle ustanovení § 22 odst. 4 volebního zákona, jako dalším účastníkům řízení ve smyslu § 90 odst. 2 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

7. Odpůrce I se vyjádřil pouze k tvrzení o složení okrskové volební komise v napadeném volebním okrsku. V napadeném volebním okrsku byl pouze jeden úředník (Ing. I. T.). Dále odpůrce I uvedl, že navrhovatelčiným příslušným volebním okrskem je volební okrsek č. 12004.
8. Odpůrci II a VII se s návrhem i jeho důvody zcela ztotožňují.
9. Odpůrce IV souhlasí s požadavkem na přepočítání odevzdaných hlasů ve volebním okrsku č. 12044, a pokud bude zjištěna výrazná chyba v součtu hlasů, navrhuje prohlásit výsledky voleb v tomto okrsku za neplatné a stanovit další postup.
10. Odpůrce V k návrhu uvedl, že neuplatňuje „žádné připomínky“.
11. Odpůrce VI ve svém vyjádření poukázal na skutečnost, že navrhovatelka nemá trvalý pobyt ve volebním okrsku č. 12044, a proto nesplňuje podmínku stanovenou § 60 odst. 1 volebního zákona, navrhl tak odmítnutí návrhu.
12. V dané věci soud posoudil oprávněnost v návrhu uplatněných námitek se zřetelem k uvedeným právním předpisům:
13. Podle § 90 odst. 1 zákona s. ř. s. *„za podmínek stanovených zvláštními zákony může se občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta“*.
14. Podle § 60 odst. 1 volebního zákona *„podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, (dále jen "navrhovatel"). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí“*.
15. Podle § 60 odst. 3 volebního zákona *„návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb“*.
16. Nejprve se soud zabýval otázkou, zda je navrhovatelka aktivně legitimována k podání návrhu na neplatnost voleb a zda návrh podala včas. Podle vyjádření Úřadu městské části Praha 12 má navrhovatelka trvalý pobyt v této městské části a své aktivní volební právo uplatnila či mohla uplatnit ve volebním okrsku č. 12004. Lhůta 10 dnů byla ve spojení s § 67 volebního zákona zachována, neboť navrhovatelka doručila svůj návrh zdejšímu soudu dne 18. 10. 2018, přičemž výsledky byly Státní volební komisí vyhlášeny dne 9. 9. 2018, návrh tak podala včas. V souladu s § 60 odst. 1 věta první volebního zákona je navrhovatelka aktivně legitimována k podání návrhu na neplatnost voleb, neboť je *osobou zapsanou do seznamu ve volebním okrsku (Praha 12), kde byl člen zastupitelstva obce volen*. Právo voliče na soudní přezkum komunálních voleb není omezeno výhradně na jemu příslušný volební okrsek, nýbrž je dáno předmětem jeho pasivního práva, zde volbou zastupitelstva městské části Praha 12. Pokud navrhovatelce svědčilo právo volit kandidáty do zastupitelstva městské části Praha 12, je oprávněna namítat vady voleb do tohoto zastupitelstva jako

takové, tedy bez ohledu na to, zda tvrzená vada se dotýká procesu voleb v jí příslušném volebním okrsku. Soud se proto návrhem meritorně zabýval.

17. Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že návrh není důvodný.
18. Dle judikatury správního a ústavního soudnictví ve věcech voleb jsou vyhlášené výsledky voleb založeny na principu presumpce správnosti, přičemž odpovídají vůli voličů v daném čase a místě s ohledem na mnoho faktorů, mj. ekonomickou situaci, zahraniční politiku, aktuální nálady ve společnosti apod. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2010 č.j. Vol 67/2010 - 47). Z nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 26. ledna 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04 vyplývá *„zásada, podle které je lid zdrojem veškeré státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvrátitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá“*.
19. V usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 82/2006-51, soud uvedl: *„Přes výše uvedené dospěl soud k závěru, že striktní požadavek na předložení relevantních důkazních prostředků navrhovatelem by mohl být při přezkumu voleb překážkou přístupu k soudu, a to zvláště v případě jednotlivých občanů, kteří nejsou účastní sčítání hlasů volebními komisemi. Aby však soud sám přistoupil k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě důkazně nepodložené volební stížnosti, musela by jej k tomu v daném případě přimět zvláště významná indicie, která by byla způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb. Takovou indicii by v souvislosti s nyní posuzovaným případem mohl být například vysoký počet odevzdaných hlasů označených za neplatné v jednom či několika volebních okrscích“*.
20. Dle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. Vol 18/2014-46, *„dále navrhovatelka A) tvrdila, že šest voličů písemně potvrdilo odevzdání hlasu pro R. S., přičemž podle oficiálních výsledků tato kandidátka získala pouze 2 hlasy (prohlášení voličů navrhovatelka přiložila k návrhu). Tuto námitku Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako dostatečnou „zvláště významnou indicii“, která je způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti volebního výsledku. Obdobnou situaci se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usneseních ze dne 24. 6. 2014, č. j. Vol 14/2014 – 43, ze dne 19. 6. 2014, č. j. Vol 10/2014 – 57, ze dne 19. 6. 2014, č. j. Vol 4/2014 – 25, ze dne 14. 11. 2013, č. j. Vol 120/2013 – 42, nebo ze dne 19. 6. 2006, č. j. Vol 8/2006 – 17, v nichž přistoupil k přepočtu hlasů dotčeného volebního okrsku na základě tvrzení navrhovatelů, že dali preferenční hlas určitému kandidátovi, přestože podle oficiálních výsledků „jejich“ kandidát nezískal žádný preferenční hlas“*.
21. Ve všech zmíněných rozhodnutích Nejvyšší správní soud shledal, že k tomu, aby soud přistoupil k přepočítávání hlasů, jej musí vést zvláště významná indicie, která je způsobila vyvolat pochybnosti o správnosti výsledku. Navrhovatelka namítá významnou odlišnost výsledků v napadeném okrsku ve srovnání s okrsky okolními. Soud podle oficiálních výsledků učinil srovnání zpochybněných kandidujících volebních stran ANO 2011 a Pirátů s podporou Zelených v navrhovatelkou zmíněných okrscích č. 12038 – 12043. Volební strana ANO 2011 získala ve volbách následující procentuální výsledky: volební okrsek č. 12038 – 23,07 %; volební okrsek č. 12039 – 22,12 %; volební okrsek č. 12040 – 21,71 %; volební okrsek č. 12041 – 17,80 %; volební okrsek č. 12042 – 23,10 %; volební okrsek č. 12043 – 21,37%; napadený volební

okrsek – 18,77 %. Piráti s podporou Zelených získali následující procentuální výsledky: volební okrsek č. 12038 – 22,27%; volební okrsek č. 12039 – 24,81%; volební okrsek č. 12040 – 23,1%; volební okrsek č. 12041 – 22,97%; volební okrsek č. 12042 – 26,22 %; napadený volební okrsek – 37,73 %. Z výsledků je patrné, že strana ANO 2011 nemá v napadeném volebním okrsku natolik výrazný pokles hlasů oproti okolním okrskům, aby byly dány relevantní pochybnosti o vadném postupu při sečítání hlasů v neprospěch strany ANO 2011. Volební výsledky Pirátů s podporou Zelených sice byly v napadeném okrsku o několik procent vyšší, nicméně ani v tomto případě soud neshledal tuto skutečnost jako zvláště významnou indicii, jež by vedla k přepočítání hlasů. Soudu není zřejmé, o jaké údaje se opírá tvrzení navrhovatelky o rozdílu v „řádu skoro desítek procent“, jestliže volební strana ANO 2011 získala v napadeném volebním okrsku více hlasů než v navrhovatelkou uvedeném volebním okrsku č. 12041 a pouze o 2,6 – 4,33 procentního bodu méně než v dalších označených volebních okrscích. K tomu lze dále konstatovat, že např. ve volebním okrsku č. 12007 volební strana ANO 2011 získala 14,54 % hlasů. Vůli voličů nelze poměřit pouhým matematickým srovnáním obdobných volebních okrsků bez akceptování určitých odchylek ve výši získaných hlasů. Pouze zjevné, excesivní rozdíly volebních výsledků mohou vyvolat pochybnosti o správnosti výsledku a vést k přepočítání odevzdaných hlasovacích lístků soudem. Soudní přezkum voleb nelze zredukovat na prostý nesouhlas voliče s volebním výsledkem jím preferované volební strany jen na základě nikoli identického výsledku v každém volebním okrsku. Rozdíl volebního výsledku ve volebním okrsku č. 12044 nedosahuje takové výše, aby založil pochybnost o správnosti postupu volební komise při sčítání odevzdaných hlasů voličů, proto soud neprovedl přepočítání hlasovacích lístků v daném volebním okrsku.

22. Soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu konstatuje, že je třeba zohlednit, zda by i případné chyby v počtech mohly mít vliv na výsledek voleb a na pořadí zvolených zastupitelů a jejich náhradníků. V daném případě soud udělal teoretický přepočet, v němž počet hlasů, které byly odevzdány pro Piráty s podporou Zelených v napadeném volebním okrsku (3 405 hlasů), pomyslně odebral a všechny dal ve prospěch volební strany ANO 2011, tedy výsledek více než nepravděpodobný, přesto objektivně nikoli vyloučený. Z výsledku přepočtu vyplývá, že volební strana ANO 2011 by měla ve volbách absolutní počty hlasů 108 727 a strana Piráti s podporou Zelených 151 215 hlasů. Pokud by se přepočítaly podíly ve smyslu ustanovení § 45 volebního zákona, nedošlo by ke změně počtu získaných mandátů u volebních stran. Volební strana ANO 2011 by nadále měla sedm zvolených zastupitelů. Další potenciální kandidát ANO 2011 by získal podíl hlasů 13 590,875. Poslední zvolený zastupitel za jinou stranu by byl T. K. za Občanskou demokratickou stranu s vypočteným podílem 15 050,42. Z uvedeného je zřejmé, že by potenciální osmý kandidát ANO 2011 nedosáhl takového podílu hlasů, aby mohl přeskočit posledního zvoleného zastupitele za jinou stranu. U Pirátů s podporou Zelených byla poslední zvolená zastupitelka V. R., která by v případě přepočtu podílu dle výše uvedeného přepočtu získala podíl hlasů 15 121,5. Což znamená, že by o svůj mandát nepřišla, neboť byli zvoleni zastupitelé i s nižším podílem hlasů. Z toho vyplývá, že ani u Pirátů s podporou Zelených by nedošlo ke snížení počtu zvolených zastupitelů a zůstalo by jim nadále deset mandátů. Soudem provedený teoretický přepočet volebních hlasů vycházející z maximy, dle které by volební strana Piráti s podporou Zelených v napadeném volebním okrsku neměla žádný hlas, prokazuje, že i v takovém případě by nedošlo ke změně pořadí zvolených kandidátů, resp. počtu získaných mandátů volebních stran. Tím spíše lze

v souladu s argumentem *a maiori ad minus* uzavřít, že menší chybovost by neměla vliv na počet získaných mandátů pro volební strany.

23. Navrhovatelka uvedla, že členové okrskové volební komise dlouhodobě vystupují proti volební straně ANO 2011, přičemž se jedná o úředníky z Úřadu městské části Praha 12. Navrhovatelka své tvrzení nijak neprokázala, nehledě k rozporu tvrzení o složení komise se skutečným stavem, proto soud námitku navrhovatelky nepovažuje za oprávněnou. I kdyby tvrzení navrhovatelky bylo pravdivé, nelze z něj automaticky dovozovat skutečnost, že by člen komise – odpůrce volební strany ANO 2011 při sčítání hlasů vědomě porušoval zákon.
24. Soud se s navrhovatelkou shoduje, že případné pochybení při sčítání a vyhodnocování výsledků voleb je v rozporu s volebním zákonem, nicméně je vždy třeba hodnotit, zda pochybení mohlo mít vliv na pořadí zvolených kandidátů a náhradníků.
25. Navrhovatelka nepředložila takovou námitku, která by se dala považovat za zvláště významnou indicii, a nepoukázala na relevantní skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že v napadeném volebním okrsku došlo k tak rozsáhlé chybovosti, jež by měla za následek změnu pořadí zvolených zastupitelů a jejich náhradníků.
26. Soud zdůrazňuje, že ve volebních věcech není řádnou opravnou instancí. Do volebních výsledků má zasahovat pouze na základě vážných důvodů a pochybení. Tuto tezi podporuje i zákonodárcem zvolná úprava volebního práva. V případě, že by zákonodárce trval na tom, aby se voliči či jiné oprávněné subjekty mohly obracet na soudní soustavu s obecným požadavkem přepočtu hlasů, pak by tento institut zakotvil do volebního zákona.
27. Námitky obsažené v návrhu nejsou důvodné, proto soud návrh zamítl.
28. O náhradě nákladů rozhodl soud v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s. ř. s. a náhradu nákladů žádnému účastníkovi nepřiznal.

Poučení:

Proti usnesení **není** kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.)

V Praze 7. listopadu 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu